

Marie Josefovna Lišková, roz. Machová (28.9.1929 Zagorka, Polsko – 3.8.2020 Terezín, ČR)

Marie Machová se narodila v roce 1929 do rodiny Volyňského Čecha Josefa Macha. Žili ve vsi Křivucha ležící několik kilometrů západně od Dubna. Matka byla původem Ukrajinka. Mariin otec pocházející z vedlejší obce Kliščicha, sloužil od 28. 8. 1914 v Čs. legiích v Rusku v České družině, v listopadu 1917 však dezertoval. Naposledy sloužil u 1. střeleckého pluku. V civilním životě vykonával povolání kováře. Bohužel zemřel předčasně na infarkt a možnosti poválečné reemigrace se nedožil. V roce 1947 Marie odešla v rámci repatriace do ČSR jako jediná z užší rodiny, matka a její sourozenci zůstali na Ukrajině. Marie přijela transportem v květnu 1947 a byla usídlena ve vesnici Skorošice č. ev. 4 na Jesenicku. Po roce se přestěhovala do přilehlé obce Žulová, kde žila další rok. V roce 1949 se odstěhovala ke vzdálené příbuzné na Mostecko.

Po přestěhování do Severních Čech si Marie našla zaměstnání v Litvínově jako dělnice v truhlárně národního podniku Korda, později známého pod názvem Benar. Tady se také seznámila se svým pozdějším manželem Vladimírem Liškou, který zde pracoval jako elektrikář. Narodily se jim dvě děti – Vladimír a Bohdana. Zpočátku bydleli v Litvínově, ale během padesátých let se rodina přestěhovala do Mostu, kde se usadila. Československé občanství bylo Marii přiznáno ze zatím neznámých důvodů až v roce 1975. Teprve poté se mohla oficiálně vdát a vzít si Vladimíra za svého manžela.

Mariina matka a sourozenci, kteří možnosti poválečné reemigrace Volyňských Čechů nevyužili, byli v padesátých letech sovětským režimem vysídleni na východní Ukrajinu do oblasti Doněcka. Mariina sestra a bratr si zde založili rodiny. Všichni sourozenci (kromě nejstarší Věry) později Marii v ČSSR postupně několikrát navštívili. Poslední setkání proběhlo v létě 1986, kdy Marie spolu se synem a snachou navštívila sestru Slavěnu v SSSR. Bohužel po roce 1989 není jejich osud naší rodině znám. Nejstarší sestra Věra byla za druhé světové války totálně nasazena v Německu, kde se dočkala osvobození v západní okupační zóně a díky tomu mohla po válce imigrovat do Kanady. V roce 1950 se s jejím manželem Michalem usadili v Torontu, kde se jim narodily tři děti. Marie a Věra si většinu života dopisovaly, ale nikdy se už osobně nesetkaly.

Několik let po smrti manžela Vladimíra se Marie přestěhovala z jejich městského bytu do domova pro seniory v Mostě. Zde žila až do roku 2019. Poslední rok života strávila poblíž své rodiny na Litoměřicku, v domově pro seniory Kréta v Terezíně.

Marie Lišková po sobě zanechala dvě děti, čtyři vnoučata a šest pravnoučat.

Podle dochovaných dokumentů a rodinných vzpomínek sestavil vnuk Jan Liška

V Praze 3. března 2024